

Den styrkede pædagogiske læreplan

Børnehuset Labyrinten

Nonnebuen 1, 3400 Hillerød

Indhold

Forord	3
Læreplanstemaer.....	4
Social udvikling	4
Mål for vuggestuen:.....	4
Mål for Børnehaven:.....	5
Fælles for vuggestue og børnehave:	6
Sprog.....	6
Mål for vuggestuen:.....	7
Mål for børnehaven:.....	8
<i>Fælles for vuggestue og børnehave:</i>	9
Krop, sanser og bevægelse	10
Mål for vuggestuen:.....	10
Mål for børnehaven:.....	11
Fælles for vuggestuen og børnehaven:	13
Naturen, udeliv og science	13
Mål for vuggestuen:.....	13
Mål for børnehaven:.....	14
Fælles for vuggestuen og børnehaven:	15
Kultur, æstetik og fællesskab	16
Mål for vuggestuen:.....	16
Mål for børnehaven:.....	16
Fælles for vuggestue og børnehave:	17
Alsidig personlig udvikling	18

Forord

Dette er vores første udgave af den nye styrkede pædagogiske læreplan. Den vil løbende blive revideret og udseende vil ændre sig fra læreplanstema til læreplanstema, da det vil være forskellige pædagoger, der skriver og udformer det de laver. Dette vil blive mere ensartet hen af vejen. Efterhånden vil der også komme flere billeder på

Kommunens overordnede pædagogiske handleplan er der en link til på vores hjemmeside. Derfor er det ikke meningen, at der skal være længere pædagogiske udredninger i denne lokale læreplan.

Fra Ministeriets side blander man sig ikke i, hvordan man arbejder med de pædagogiske læreplaner, men det er et krav, at man beskæftiger sig med følgende læreplanstemaer:

- **Barnets alsidige personlighedsudvikling**
- **Sociale udvikling**
- **Kommunikation**
- **Krop, sanser og bevægelse**
- **Natur, udeliv og science**
- **Kultur, æstetik og fællesskab**

Og det fælles pædagogiske grundlag:

- **Leg**
- **Læring**
- **Børnefællesskaber**
- **Pædagogisk læringsmiljø**
- **Forældresamarbejde**
- **Børn i udsatte positioner**
- **Sammenhænge**
- **Børnesyn**
- **Dannelse og børneperspektiv**

Derudover vil vi forholde os til, hvordan vi bedst muligt kan inddrage samt støtte børn i udsatte positioner i Labyrinten. Samarbejdet med forældre om børns læring skal også beskrives.

De fleste områder griber naturligt ind i hinanden, så derfor kan en aktivitet i ét tema naturligvis også sagtens styrke barnet på områder i de andre temaer.

Læreplanen beskriver vores pædagogiske arbejde, og hvad vi vægter i forhold til børnenes leg, udvikling og læring.

Med udgangspunkt i de seks temaer, finder vi det derfor også relevant at definere, hvad vi i Labyrinten forstår ved ordet læring.

Læreplanstemaer

Social udvikling

De sociale kompetencer er en grundlæggende egenskab for menneskers sameksistens. Vi som voksne skal søge for, at der i Labyrinten er en tryk stemning, hvor børn og voksne har øje for hinanden og respekterer hinandens grænser.

Mål for vuggestuen:

Mål: At børnene lærer egne og andres grænser at kende

Hvordan: Det er vigtigt, at børnene lærer egne og andres grænser at kende, samt at de lærer at læse og lytte til de andre børns signaler.

I vuggestuen snakker vi derfor med børnene om, at de ikke må slå, skubbe, rive osv.

Et eksempel:

“Se, nu græder J., hun blev ked af at du skubbede hende”

Eller

“Når du river S., græder hun, fordi det gør ondt”.

Vi vil forsøge at lære børnene at aflæse hinandens signaler/udtryk så som glad, ked af det, sur, genert mfl.

I vuggestuen introduceres børnene primært for empatiens første stadier ved at kigge på hinanden. Specielt i vuggestuen hjælper vi ligeledes børnene med at udtrykke egne behov og følelser ved hjælp af sproget i stedet for at udtrykke sig fysisk i form af at rive, slå, skubbe

osv. Når der opstår konflikter, lægger vi vægt på, at børnene lærer at beherske sproget frem for at udtrykke sig fysisk.

Mål: At børnene lærer at udtrykke sig selv og lytte til andre

Hvordan: I vuggestuen holder vi samling på stuen, hvor vi læser, synger, bruger fagter samt rim og remser. Vi snakker om hinanden, hvem er der, hvem er der ikke? Dette gør vi for at styrke fællesskabsfølelsen og sammenholdet mellem børnene, men også for at lære børnene at udtrykke sig selv samt at lytte til og give plads til hinanden.

Mål for Børnehaven:

Mål: At børnene lærer egne og andres grænser at kende

Hvordan: At lære de sociale kompetencer er en løbende proces, hvor vi arbejder med børnenes evner til at forhandle og kommunikere med respekt for de andre børns grænser. Men for at børnene kan lære at udvise respekt for andres grænser, må de også lære at blive bevidst om deres egne. Derfor arbejder vi med at lære børnene selv at mærke, når de bliver kedede af det, sure eller glade samt hvilke følelser det frembringer. Dette er en løbende proces, der til at begynde med kræver meget støtte fra os voksne, men som senere hen gerne skulle blive en naturlig del af børnenes måde at agere på.

At blive bevidst om egne og andres grænser kan foregå både i den frie leg samt den bevidst planlagte aktivitet. Igennem legen udvikles børnene følelsesmæssigt, de afprøver grænser, de udforsker verden og de finder på lege sammen med andre, og gennem de voksne bliver de stimuleret til at finde nye sider af sig selv.

Mål: At børnene lærer at lytte til andre

Hvordan: I børnehaven holder vi samling. Både voksne og børn kan indkalde til en samling. Vi holder møderne stuevis og de bliver bl.a. brugt til at snakke om, hvad der rører sig på stuen, hvordan det er at være skilsmisse barn osv.. Det er forskelligt, om det er de voksne eller børnene, der har ordet, men mødet er tænkt som en mulighed for, i et trygt rum, at sætte fokus på emner, hvor børnene kan udtrykke deres følelser eller bare lytte til, hvad de andre har at fortælle.

Mål: At børnene lærer at løse konflikter

Hvordan: I børnehaven begynder vi at lære børnene, at de selv skal til at løse nogen af deres konflikter. I starten er vi meget på sidelinjen, men jo ældre de bliver, trækker vi os længere og længere væk.

Et eksempel:

B. kommer og fortæller, at H. driller. Den voksne forklarer B., at han må sige til H., at han ikke kan lide det og at han skal lade være, men siger også, at han må komme igen, hvis han ikke stopper.

I Labyrinten arbejder vi ud fra princippet om, at børnene først lærer at klare en konflikt med voksen hjælp, senere med en voksen på sidelinjen for til sidst selv at kunne klare en lille konflikt helt alene.

Fælles for vuggestue og børnehave:

I Labyrinten har vi fokus på det enkelte individ og hvordan barnet trives i fællesskabet, og vi lægger meget vægt på, at barnet støttes i at skabe venskaber med andre børn.

I vores hus er der mange rum, store som små, og dem prøver vi at udnytte, så vi skaber de bedste rammer for børnene.

Børnene leger på kryds og tværs af stuerne, som de har lyst til, men hvis vi voksne fornemmer, at nogle børn eller et enkelt barn har brug for mere ro i perioder, forsøger vi at skabe rammerne herfor.

Sprog

Sproget er for alle et vigtigt redskab i kommunikationen børn og voksne imellem. Det er via sproget, vi lærer at udtrykke og konkretisere vores ønsker og behov, det er via sproget vi lærer at løse konflikter, det er sproget vi benytter, når vi synger, og det er sproget vi bruger, når vi fortæller hinanden, hvad vi har oplevet i weekenden, hvem vi har leget med på legepladsen, eller når vi bare snakker med hinanden. Sproget er altså en vigtig faktor i alle sociale sammenhænge og derfor noget, vi dagligt har fokus på i Labyrinten.

Mål for vuggestuen:

Mål: At styrke børnenes udtale og sprogforståelse

Hvordan: For at styrke børnenes udtale og sprogforståelse læser vi bøger og leger med rim og remser. Børnene lærer meget af at få læst højt, men en god øvelse er også at få børnene til med egne ord at fortælle, hvad de ser på billederne. Dette foregår spontant i løbet af dagen, men som beskrevet tidligere holder vi i vuggestuen morgensamling hver morgen, hvor vi ud over at synge snakker om, hvem der er på stuen, hvad der skal ske i løbet af dagen osv.

For at udvikle børnenes sprogforståelse er vi opmærksomme på at sætte ord på det vi gør eksempelvis; *"vil du række mig kanden med vand"*, *"nu pudser jeg din næse"* eller *"kom, nu går vi hen til gyngen"*. Dette er med til at give børnene en bedre sprogforståelse, og samtidig lærer de en masse dagligdags ord og vendinger, så de på sigt kan forklare, hvad de selv gør eller ønsker.

Desuden inddrager vi så vidt muligt børnene i dagens forskellige praktiske gøremål f.eks. oprydning på stuerne og på legepladsen samt dækning og afrydning af rullebord før og efter måltider. Disse aktiviteter giver en god dialog med børnene, og samtidig lærer de både nye ord og begreber som foran, bagved, ved siden af og ovenpå.

Mål: At lære børnene at udtrykke egne behov og følelser via sproget

Hvordan: I vuggestuen hjælper vi børnene med at få en bevidsthed om, hvordan forskellige følelser kommer til udtryk. Det gør vi ved at arbejde med ansigtsudtryk, forstået på den måde, at vi hjælper børnene med at aflæse hinandens ansigtsudtryk ved at italesætte det vi ser.

Et eksempel:

"Se, nu er J. ked af det, hun græder".

Eller

"Der blev du vist rigtig gal, sådan som du rynker dine øjenbryn".

Når H. flere gange har set J. græde er målet, at han selv kommer frem til konklusionen, at hun er ked af det og stopper med handlingen, som gjorde hende ked af det.

Mål for børnehaven:

Mål: At styrke børnenes udtale og sprogforståelse

Hvordan: Ligesom med vuggestuebarnet er vi også opmærksomme på at styrke børnehavebarnets udtale og sprogforståelse, dels ved at sætte ord på det vi gør, samt det vi vil have børnene til selv at gøre eksempelvis; *"J., vil du gå ud og fylde kanden op med vand"*, *"kom, nu går vi ud og finder en klud, så du kan tørre mælken op"* eller *"hvis du finder en bog inde på stuen, så kan vi læse en historie sammen"*. Herved hører de en masse dagligdags ord og vendinger, og de bliver samtidig præcenteret for forskellige begreber og styrket i deres generelle sprogforståelse, så de det bliver naturligt for dem selv at forklare, hvad de gør eller ønsker.

Som nævnt tidligere holder børnehaven også stuevise børnemøder, hvor børnene i et trygt rum får mulighed for at udtrykke deres følelser, eller bare lytte til hvad de andre har at fortælle.

Desuden er garderobesnakken når tøjet skal af og på også rigtig god til indlæring af flere dagligdagsbegreber. I den forbindelse er det vigtigt med tydelige og korte sætninger.

Når vi henvender os til børnene, tiltaler vi dem desuden ved navn for at skærpe deres opmærksomhed, og alt efter barnets alder varieres sætningernes ordvalg og længde. Et 3-årigt barn kan f.eks. kun modtage én besked af gangen som, *"tag dine sko på"* eller *"tag din jakke på"*, hvorimod et barn på 5 år godt kan få beskeden; *"så går vi på legepladsen"* og så går barnet automatisk selv ud og tager sko og jakke på og går ud.

Specielt med de mindste børn er det også vigtigt med øjenkontakt, når vi ønsker, at de skal gøre noget bestemt, mens de større børn godt kan forstå en kollektiv besked, uden at vi kigger direkte på hver enkelt.

I hverdagen når børnene f.eks. leger eller tegner, bliver der også snakket meget, farverne bliver lært, de lærer at bede om hjælp enten hos en af deres kammerater eller hos en voksen, og de lærer ved vi voksnes hjælp at sige fra over for deres kammerater. En aktivitet som rent faktisk har vist sig både at være social og særdeles kommunikativ er Nintendo. Her er børnene rigtig gode til at hjælpe hinanden, inspirere hinanden, lære fra sig af deres kunnen osv. Dette gælder både, når de selv spiller, eller hvis de sidder på sidelinjen og blot følger med i det der

foregår. Det har også vist sig, at børnene er rigtige gode til lade andre låne deres Nintendo, hvis ikke de selv bruger den.

Mål: At lære børnene at udtrykke egne behov og følelser via sproget

Hvordan: For at blive imødekommet i sine ønsker og behov, er det vigtigt at kunne udtrykke disse, så andre forstår det. Derfor arbejder vi i børnehaven med at tydeliggøre behov og følelser i den forstand, at børnene skal lære at sige, hvad de gerne vil have eller hvis de er kede af det, sure eller gerne vil udtrykke glæde. Vores følelser viser sig både gennem sprog og krop, så derfor handler det at udtrykke sig klart også om at have overensstemmelse mellem krop og udtale. Det hjælper f.eks. ikke at grine, hvis man er ked af det.

Som voksen skal vi støtte og guide børnene i at blive stærke i at udtrykke sig sprogligt. Det gør vi bl.a. ved at sætte ord på det vi ser og hører, så børnene der igennem selv lærer at føle efter, hvordan de har det samt lærer at forstå og tage hensyn til andres følelser og behov.

Fælles for vuggestue og børnehave:

I det hele taget er det at få talt en masse vigtigt for børnenes sproglige indlæring. Derfor bruger vi tid på at spørge ind til, hvad børnene har lavet derhjemme, så de lærer at sætte ord på det, de laver og oplever. Vi bestræber os ligeledes på at skabe en god daglig dialog med forældrene, hvor vi f.eks. kan fortælle, hvad der er sket i løbet af dagen, og hvor vi hører, hvad der rører sig derhjemme.

Så vidt muligt laver vi desuden rytmik og bevægelse med børnene en dag ugentligt, da vi ved, at det at blive tumlet med er med til at stimulere hjernen og dermed styrke børnenes sproglige kompetence.

Krop, sanser og bevægelse

Vi mener, at det er vigtigt at barnet i samspil med de andre børn, får mulighed for at få erfaringer med kropslige udtryk. Børnene skal have mulighed og rum for selv at opsøge legemuligheder med andre børn, og derfor mener vi, at den frie leg er ligeså vigtig som de tilrettelagte aktiviteter, for at tilegne sig kropslige og dagligdags færdigheder.

Mål for vuggestuen:

Mål: At styrke børnenes motorik

Hvordan: For vuggestuebarnet handler motorik meget om at udforske omgivelserne fra det første kravlestadie til at gå, løbe og hoppe. Dette kræver først og fremmest at musklerne styrkes samt at barnet besidder en naturlig nysgerrighed i at udforske. Den voksnes rolle bliver derfor at pirre nysgerrigheden hos de børn som muligvis ikke har denne trang til at udforske.

Desuden må vi hele tiden have fokus på at hjælpe dem skridtet videre, altså have øje for deres nærmeste udviklingszone. Vi skal udfordre dem lige tilpas, ikke for meget og ikke for lidt, så de får en succesoplevelse og derved bliver nysgerrige på mere.

Af planlagte aktiviteter har vi i Labyrinten i vinterhalvåret så vidt muligt en ugentlig rytmik dag i vuggestuen, hvor vi mødes på tværs af afdelingerne i fællesrummet for at danse, synge, hoppe, trille osv. Her er målet at stimulere alle kroppens sanser, så børnene lærer at bruge kroppens muskler samt får en fornemmelse af, hvad kroppen kan. I sommerhalvåret drager vi stor nytte af vores legeplads, og de muligheder der byder sig her. Vi løber op og ned af bakkerne, leger i sandkassen, gynger, udforsker vores nye balancebane, kører på scootere, cykler osv.

Endvidere arbejder vi løbende med børnenes sanser, vi føler på ting, tumler på madrasser, maler med maling, først med fingrene og senere med en pensel, tegner, leger med modellervoks, danser, løber, hopper og meget mere. Herved har vi både øje for børnenes fin- og grovmotoriske udvikling.

Mål: At styrke børnene i at blive selvhjulpne

Hvordan: Vi som voksne skal søge for, at der er tid til, at børnene selv får mulighed for at klare så meget de kan for dermed at styrke deres selvhjulpnehed. Vuggestuebørnene hjælper selv med at tage tøj af og på når de eksempelvis skal sove. I starten med meget hjælp fra vi voksne, men i takt med at deres færdigheder udvikles, klarer de mere og mere selv. Det sammen sker under måltidet, hvor børnene hjælper med og øse mad op på deres tallerken og hjælper med at hælde vand/mælk op i koppen alt efter hvad de formår. De voksnes opgave er her at guide og vejlede børnene og lade børnene lære af egne erfaringer.

Mål for børnehaven:

Mål: At styrke børnenes motorik

Hvordan: At styrke børnenes motorik sker både i den frie leg samt i den planlagte aktivitet. Vi som voksne skal være opmærksomme på at følge børnenes leg, selv sætte aktiviteter i gang og være gode forbilleder. Vi som voksne skal lære børnene aktivt at udforske og tilegne sig verden omkring sig. Derudover skal vi søge for at styrke børnenes motorik ved at udvikle fysikken. Dette sker bl.a. ved at tilbyde børnene et varieret bevægelsesmiljø. Vi skal give mulighed for at børnene får kendskab og erfaringer med forskellige underlag, der styrker deres balance og motorisk udfoldelse. Vi inddrager derfor både Labyrintens indendørs og udendørs miljøer til at skabe rum og mulighed for kropslige udfordringer.

Når vi udfordrer børnene, er det desuden vigtigt, at vi har øje for deres nærmeste udviklingszone. Vi skal udfordre dem lige tilpas, ikke for meget og ikke for lidt, så de får en succesoplevelse og derved bliver nysgerrige på mere. Vi mener, det er vigtigt, at børnene igennem planlagte og spontane aktiviteter, bliver gjort bevidste om deres egne fysiske handlinger, så de på denne måde får respekt for egne og andres kropslige forskelligheder.

I børnehaven afholder vi eksempelvis TRIM-dag, fredagen op til efterårsferien, hvor der bliver planlagt aktiviteter for henholdsvis børnehaven og evt. de ældste vuggestuebørn. Eksempelvis skulle børnehavebørnene i efteråret 2009 se, hvor mange gange de kunne løbe rundt om huset, hvorefter de modtog et diplom, hvor der stod, hvor mange runder de havde løbet.

Desuden nyder vi vores store legeplads, hvor børnene har mulighed for at styrke balance og koncentration på vores nye balancebane, køre på cykler og mooncars, spille bold, gyng og meget mere.

Inden døre er der ligeledes mulighed for at tumle og klatre i vores puderum, og vi kan lave motorikbaner og leger med bolde i fællesrummet, med mere.

Mål: At styrke børnene i at blive selvhjulpne

Hvordan: Vi som voksne skal søge for, at der er tid til, at børnene selv får mulighed for at klare så meget de kan for dermed at styrke deres selvhjulpnehed. Børnehavebørnene tager så vidt muligt selv tøjet af og på når de eksempelvis skal på legepladsen. Dette kan dog stadig være en svær øvelse for de mindste, der stadig ikke helt har tilegnet sig de rette færdigheder i at tage tøj på selv.

Et eksempel:

Den voksne har bedt alle børnene om at gå ud og tage overtøj på, da de skal på legepladsen.

H. har fået sin jakke på, men sidder nu på bænken med sine støvler foran sig og griner og fjoller med S.

Den voksne siger: *"H., jeg vil gerne have, at du tager dine støvler på"*. H. siger *"Jeg kan ikke"*. Den voksne siger: *"Jeg vil gerne hjælpe dig, men jeg vil have, at du prøver selv først"*. H. stikker sin ene fod ned i støvlen og siger: *"Jeg kan ikke"*. Den voksne kommer hen til H. og siger: *"Jeg kan godt se, at den støvle driller dig. Jeg vil gerne vise dig, hvordan du kan gøre"*. Pædagogen viser og fortæller H, hvordan man kan bruge sine hænder til at trække støvle på foden, hvorefter støvlen ved begges hjælp kommer på Henriks fod.

I eksemplet prøver vi at hjælpe barnet til at få en fornemmelse for, hvad kroppen kan, og vi prøver at udfordre barnet ved at vejlede det til at kunne lidt mere. Vi hjælper barnet ved fysisk at vise, hvordan man nemmest får støvlen på og samtidig italesætter vi, hvor han skal placere sin fod, hænder, krop osv., for at det kan lade sig gøre.

Det sammen sker under måltidet, hvor børnene hjælper med og øse mad op på deres tallerken og hjælper med at hælde vand/mælk op i koppen alt efter hvad de formår. De voksnes opgave er igen her at guide og vejlede børnene og lade dem lære af egne erfaringer.

Fælles for vuggestuen og børnehaven:

I Labyrinten har vi nogle fantastiske udendørsmuligheder og et kuperet terræn, der giver gode motoriske udfordringer, når der løbes, balanceres, cykles og leges på legepladserne. Der kan gynes, graves og hænges på hovedet i klatrestativet, og de voksne har mulighed for at sætte lege i gang, f.eks. "alle min kyllinger", "ståtrod" eller en fodboldkamp.

Vi holder endvidere fredagssamling for hele huset, hvor vi om vinteren mødes i fællesrummet og om sommeren mødes på den store legeplads. Her synger vi forskellige fagtesange og leger sanglege, og det er de forskellige stuer, der på skift står for arrangementet. For genkendelighedens skyld starter vi altid med sangen "Drala" og slutter med "Farvel og tak".

I forhold til planlagte aktiviteter mener vi, det er vigtigt, at vi voksne, udover at være rollemodeller, kan indleve os i børnenes begejstring for at bruge deres krop. Derfor er det vigtigt, at vi er nogle engagerede og aktivt deltagende voksne, samt at vi prøver at finde vinkler, der gør det sjovt at bruge kroppen og udfordre børnenes kropslige nysgerrighed.

Naturen, udeliv og science

Mål for vuggestuen:

Mål: At børnene får en forståelse for naturens og årets gang

Hvordan: Vi vil sammen med børnene lege med de fire årstider; forår, sommer, efterår og vinter. Dette vil vi gøre både inde og ude ved hjælp af sange, bøger samt naturens egne materialer.

Et eksempel kunne være at tage børnene med ud i sneen, kælke, trille ned af bakken, bygge snemænd og lave engle. At så karse når det bliver forår og alt begynder at spire. At løfte en sten og se billerne myldre frem. At dyppe tærerne i vand en varm sommerdag eller at samle visne blade når efteråret melder sin ankomst.

Mål: At børnene udvikler respekt for naturen

Hvordan: Naturen er et fantastisk sted at gå på oplevelse, og den bedste måde at forstå den på er ved at være i den og mærke den. Men at færdes i naturen kræver respekt for dyr og planter. Vi vil derfor lære børnene, at det eksempelvis ikke er hensigtsmæssigt at knække en gren eller at pille benene af en edderkop, men i stedet lære dem, at det er okay at indfange insekter, kigge på og røre ved dem for derefter at sætte dem fri igen.

Mål: At børnene lærer naturen at kende med alle sanser

Hvordan: Vi vil lade børnene føle naturen på egen krop. De skal have mulighed for at sidde i sandkassen med bare tæer, de skal have lov til at pille og rode i jorden, de skal have lov til at hoppe i vandpytterne og til at trille sig i sneen og til at sidde og mærke varmen fra bålet.

At udforske naturen kan være stort og overvældende for et vuggestuebarn. Derfor handler det for os primært om at komme ud og lade dem mærke forskellen på at gå på fliser og græs, at lade dem trille ned ad bakken og at lade dem udforske balancen i det høje græs på marken, så de lærer at naturen er et spændende rum at udforske og opholde sig i.

Mål for børnehaven:

Mål: At børnene får en forståelse for naturens og årets gang

Hvordan: Vi vil lære børnene om de 4 årstider og følge forandringerne året igennem.

Dette kan f.eks. gøres ved at tage en tur i skoven og se træerne springe ud, tage børnene med ud i nærmiljøet og snakke om dyr og planter, lave drager, samle blade og lave kastanjedyr eller kælke, lave snemænd og tumle i sneen.

Årets 4 årstider byder på mange muligheder for udendørs aktiviteter og kreative sysler i Labyrinten, og når lejligheden byder sig, vil vi også tage på ture i nærmiljøet, så børnene ligeledes får en forståelse for verden omkring dem.

Vi ser endvidere en læring i, at få børnene til at forstå, når vi går fra den ene årstid til den anden med hensyn til påklædning.

Mål: At børnene udvikler respekt for naturen

Hvordan: Naturen er et fantastisk sted at gå på oplevelse, og den bedste måde at forstå den på er ved at være i den og mærke den. Men at færdes i naturen kræver respekt for dyr og planter. Vi vil derfor lære børnene, at det eksempelvis ikke er hensigtsmæssigt at knække en gren eller at pille benene af en edderkop, men i stedet lære dem, at det er okay at indfange insekter, kigge på og røre ved dem for derefter at sætte dem fri igen.

Desuden vil vi snakke med børnene om ikke at smide affald i naturen og i den forbindelse fortælle dem, hvad forurening gør for dyre- og plantelivet.

Mål: At børnene lærer naturen at kende med alle sanser

Hvordan: Børnene skal have mulighed for at mærke naturen ved at gå med bare tæer i sandet og på græsset, de skal have lov til at grave i jorden for at finde orme og andre spændende insekter, de skal have lov til at lave mudderkager og lege med vand og mærke varmen når bålet er tændt.

For at styrke børnenes balance, ser vi en fordel i at benytte vores nye legeredskaber på legepladsen.

Fælles for vuggestuen og børnehaven:

I forhold til at udforske naturen, har vi specielt på den store legeplads rig mulighed for at gå på opdagelse. Udover de grønne arealer, buske og træer, er der stier, bakker, sandkasser og et mudderhul, så der både kan graves store huller og findes regnorme, biller og meget mere. Desuden er vores nye bålsted blevet et godt samlingspunkt, hvor der hygges og snakkes om alt mellem himmel og jord.

For at byde foråret velkommen, holder vi også en bedsteforældredag, hvor børnene planter en blomst eller et træ sammen med deres bedsteforældre.

Kultur, æstetik og fællesskab

Mål for vuggestuen:

Mål: At give børnene et indblik i og erfaring med forskellige kreative og skabende kunstarter

Hvordan: Vi vil lave forskellige kreative ting med børnene såsom at male, tegne, lege med modellervoks, lime, lave perleplader, halskæder osv.

Derudover vil vi danse og bevæge os til musik, synge og spille på simple musikinstrumenter.

At være kreativ og skabende i vuggestuen handler først og fremmest om at give børnene følelse med forskellige materialer, da det er begrænset, hvor meget de selv kan skabe. For eksempel kan det for visse børn være ret grænseoverskridende at skulle male med fingrene eller blive tegnet rundt om, og derfor er det vigtigt, at vi voksne er deltagende i de aktiviteter vi igangsætter og viser dem, at det ikke er noget farligt de er i gang med.

Mål: At give børnene en oplevelse af de danske traditioner

Hvordan: Vi samles ved højtider som jul og påske, hvor vi udover at holde jule-/påskefrokost pynter op, synger/lytter til højtidens sange og læser historier. Desuden fejrer vi fastelavn med tøndeslagning og udklædning.

Vi lægger derud over vægt på at fejre mærkedage som børnenes og vi voksnes fødselsdage. Derfor skriver vi på informationstavlerne, når et barn eller en voksen har fødselsdag, sætter flag op ved hovedøren, hejser flaget på flagstangen og holder fødselsdag enten i institutionen med sang og boller eller hjemme hos barnet, hvis familien ønsker dette.

Mål for børnehaven:

Mål: At give børnene et indblik i og erfaring med forskellige kreative og skabende kunstarter

Hvordan: Vi vil male og tegne med forskellige redskaber bl.a. akvarel, fingermaling og male med havregryn. Vi leger med modellervoks og kartoffelmel, vi klipper og klitrer, laver perlekæder og meget mere.

Vi er også opmærksomme på, at børnene skal have mulighed for at udfolde deres musiske sider ved at lave rim og remser, synge, lege sanglege og andre lege hvor musik indgår så som stoleleg og stopdans.

At udtrykke sig kunstnerisk handler bl.a. om at vi lærer at forstå os selv og verden omkring os, men at udtrykke sig kreativt er ikke lige naturligt for alle, så derfor er det vores opgave at støtte børnene i at bruge kroppen og fantasien undervejs i den kunstneriske læreproces. Det betyder, at vi voksne udover at være inspirationskilde skal være aktivt deltagende i de aktiviteter vi igangsætter med børnene.

Mål: At give børnene en oplevelse af de forskellige traditioner vi har.

Hvordan: Vi samles ved højtider som jul og påske, hvor vi udover at holde jule-/påskefrokost pynter op, synger/lytter til højtidens sange og læser historier. Desuden fejrer vi fastelavn med tøndeslagning og udklædning.

Vi lægger derud over vægt på at fejre mærkedage som børnenes og vi voksnes fødselsdage. Derfor skriver vi på informationstavlerne, når et barn eller en voksen har fødselsdag, sætter flag frem og holder fødselsdag enten i institutionen med sang og boller eller hjemme hos barnet, hvis familien ønsker dette.

Fælles for vuggestue og børnehave:

Mål: At skabe sammenhæng mellem hjemmet og institutionen

Hvordan: Når et barn starter i institutionen får familien et hæfte med hjem, så de kan lave en lille bog med billeder af familie, venner eller situationer, som barnet holder af. Disse bøger giver anledning til nogle gode snakke med det enkelte barn om familien, og samtidig giver det os voksne et indblik i børnenes nære relationer.

Hvert barn har også deres egen mappe med billeder og kreative ting fra tiden i Labyrinten. Denne mappe følger dem fra vuggestuen og op gennem børnehaven, hvorefter barnet får lov til at tage den med sig hjem, når han/hun skal videre i skole.

For at skabe sammenhæng mellem hjemmet og institutionen bestræber vi os som nævnt tidligere på at skabe en god daglig dialog med forældrene, hvor vi f.eks. kan fortælle, hvad der er sket i løbet af dagen, og hvor vi hører, hvad der rører sig derhjemme. En god dialog mellem hjem og institution mener vi ligeledes er et vigtigt fundament for et åbent og tillidsfuldt samarbejde forældre, børn og personale imellem.

Derfor gør vi også meget ud af at tage godt imod alle om morgenen og sige ordentligt farvel om eftermiddagen. Desuden har hver afdeling en bog, hvori vi skriver, hvad vi har lavet i løbet af dagen, såfremt vi ikke når at tale med forældrene, når de henter deres barn.

For at styrke det fælles samarbejde omkring børnene afholder vi desuden spiseaftener, bedsteforældredage, arbejdsdage, sommerfest, juleafslutning, forældremøder samt tilbyder forældrene en årlig forældresamtale.

Alsidig personlig udvikling

I alsidige personlige udvikling har vi fokus på barnets mange potentialer og udviklinger af identitet. Et grundvilkår for børns udvikling er de voksnes evne til at skabe motivation og lyst til at lære. Finde deres engagement og gåpåmod. Barnets personlige udvikling ser vi som fundamentet for de fem øvrige læreplanstemaer.

Den personlige udvikling handler i høj grad om, at barnet i samspil med omverdenen udvikler:

- Selvfølelse
- Selvværd
- Selvtillid
- Selvstændighed
- Selvhjulpenhed

mål:

- Barnet skal have erfaring med medbestemmelse og demokrati.
- Barnet skal lære at mærke, kende og genkende egne følelser, kan sige til og fra, mærker og respekter egne og andres grænser og lære, at alle følelser er tilladte.

Hvordan:

Igennem den pædagogiske hverdag giver vi børnene forskellige valg, fx hvilken aktivitet de ønsker at deltage i, når der er flere aktiviteter at vælge imellem. På den måde oplever barnet medbestemmelse i hverdagen.

Vi vil ligeledes opfordre børnene til at undersøge deres egne grænser og sige fra eller alt efter hvad de mærker. Fx vil børnene blive tilbudt at smage forskelligt mad under frokosten hvor vi vil spørge om barnet ønsker mere mad.